

двинутим етапі навчання студентів-нефілологів / Д. Изаренков // Русский язык за рубежом. – 1990. – № 4. – С. 54–60.

3. Капраничкова К. Методика навчання іноземною мовою студентів на основі мобільних технологій : дис. ... канд. пед. наук : 13.00.02 «Теорія і методика навчання і виховання» / К. Капраничкова. – Томск. 2008. – 164 с.

4. Коротун О. Аспекти формування комунікативної компетентності студентів-іноземців. // Наукові записки: зб. наук. статей. – М-во освіти і науки України; Нац. пед. ун-т імені М. П. Драгоманова. – К.: Вид-во НПУ імені М. П. Драгоманова, 2009. – Випуск LXXXIV(84). – С. 120–127. – (Серія педагогічні та історичні науки).

5. Ливская Е. Мобильное обучение иностранному языку: Теория, методология и практика внедрения в вузы // Актуальные проблемы гуманитарных и естественных наук. – 2013. – № 1. – С. 199–202.

6. Рашевська Н., Ткачук В. Технології мобільного навчання // Педагогіка вищої та середньої школи. – 2012. – Вип. 35. – С. 295–301.

7. Самойленко О. Особливості використання мобільного навчання у підготовці бакалаврів математики / О. Самойленко // Вісник Житомирського державного університету. – Вип. 3 (81). – Педагогічні науки. – 2009. – С. 19–23.

8. Сараєва Т. Мобільне навчання як технологія формування іншомовної комунікативної компетентності молодших школярів [Електронний ресурс]. – Режим доступу : <http://www.psych.kiev.ua/>.

9. Тинкалюк О. Сутність і структура іншомовної комунікативної компетентності студентів немовних спеціальностей вищих навчальних закладів // Вісник львівського університету. – Серія педагогічна. – 2008. – Вип. 24. – С. 53–63.

10. Триус Ю., Франчук В., Франчук Н. Організаційні й технічні аспекти використання систем мобільного навчання [Електронний ресурс]. – Режим доступу : http://ii.npu.edu.ua/files/Zbirnik_KOSN/19/7.pdf.

УДК 371.134:811.111:001.89

ДО ПИТАННЯ ДОСЛІДНИЦЬКО-ОРІЄНТОВАНОЇ ПІДГОТОВКИ МАЙБУТНЬОГО ВЧИТЕЛЯ-СЛОВЕСНИКА

Семків А.В., аспірант
кафедри педагогіки, психології й освітнього менеджменту
Херсонський державний університет

У статті піднімається одна з важливих проблем теорії й практики педагогічної освіти – дослідницька діяльність студентів у системі вищої школи, а також розкривається вплив дослідницької діяльності на розвиток студента як особистості та фахівця.

Ключові слова: педагогічна освіта, виховання, дослідницька діяльність, навчально-дослідницька діяльність.

В статье поднимается одна из важных проблем теории и практики педагогического образования – исследовательская деятельность студентов в системе высшей школы, а также раскрывается влияние исследовательской деятельности на развитие студента как личности и специалиста.

Ключевые слова: педагогическое образование, воспитание, исследовательская деятельность, учебно-исследовательская деятельность.

Semkiv A.V. THE RESEARCH ORIENTED TRAINING OF FUTURE LANGUAGE AND LITERATURE TEACHERS

The article is devoted to the one of the important issues in the theory and practice of the pedagogical education – pedagogical research activity of students in the higher education system. It also reveals the impact of research activity on the development of the student as a person and professional.

Key words: pedagogical education, education, research activity, scientific research work.

Постановка проблеми. Суттєві зміни в суспільному житті сприяють і змінам у системі освіти щодо формування особистості майбутнього фахівця, здатного самостійно та вільно орієнтуватися в інноваційній діяльності. Дослідження О.А. Абдулліної, Ф.Н. Гоноболіна, С.В. Кондратьєвої, В.О. Крутецького, Н.В. Кузьміної, Ю.Н. Кулюткіна, І.Я. Лернера, А.К. Маркіної, Л.М. Мітіної, В.О. Сластьоніна, О.І. Щербакова та ін. розкривають особливості

педагогічної діяльності та особистості викладача, що впливають на пошук нових перспективних підходів до підготовки майбутнього викладача в системі вищої освіти. В останні роки активно розробляється концепція університетської педагогічної освіти (А.М. Алексюк, Л.Г. Коваль, Л.С. Нечепоренко, В.В. Сагарда) [3].

Аналіз останніх досліджень і публікацій. У сучасній педагогічній науці останнім часом значну увагу приділяють творчій по-

шуковій діяльності вчителя, спрямованій на впровадження нових педагогічних технологій, на особистісно-орієнтований підхід у навчанні та вихованні, на гуманізацію й демократизацію виховного процесу тощо. Цілком зрозуміло, що сучасний учитель повинен володіти вміннями творчого пошуку, які тісно пов'язані з педагогічним дослідженням. Проблема формування творчої особистості вчителя знаходить своє відображення і в науково-педагогічній літературі. Зокрема, в працях В.І. Загвязінського, О.Г. Мороза, О.В. Попової, С.О. Сисоевої, В.О. Сластьоніна та ін. [5; 13; 14] дається структурний аналіз основних складових підготовленості вчителя відповідно до сучасних вимог. З'явилася низка праць, в яких розкрито значення науково-дослідної роботи в удосконаленні навчально-виховного процесу загальноосвітньої школи. Особливої уваги, на наш погляд, заслуговують дослідження В.В. Борисова, Л.С. Левченко, Ю.Л. Львової, К.В. Макагон, Н.Г. Недодатко, Н.Ф. Федорової [1; 4; 9; 10; 11], в яких наголошується, що дослідницька робота є важливою складовою діяльності сучасного вчителя [7, с. 253].

Постановка завдання. Необхідність підготовки вчителя до проведення педагогічних досліджень у майбутній професійній діяльності підтверджується і вимогами Державного освітнього стандарту вищої професійної освіти. Серед загальних характеристик освіченості спеціаліста виділяють навички володіння сучасними методами пошуку, опрацювання і використання інформації, вміння її інтерпретувати й адаптувати у своїй професійній діяльності [3]. **Мета статті** – розкрити особливості дослідницько-орієнтованої підготовки майбутніх вчителів-словесників.

Виклад основного матеріалу дослідження. Навчальний заклад повинен готувати спеціаліста-дослідника, який намагається поширювати та досліджувати нові методи роботи, який має формувати нові ідеї та здатний реалізувати їх на практиці. Майбутній фахівець, на думку В.К. Буряк, Л.В. Кондрашової, повинен розвинути навички самостійної творчої наукової роботи, сформував коло своїх наукових інтересів, оволодіти нормами та науково-методичними принципами експериментальної та дослідної діяльності [1, с. 8].

Враховуючи зазначене, під дослідницькою діяльністю в системі вищої освіти розуміємо оволодіння спеціальними знаннями та навичками, методологією та методами наукового дослідження в процесі пізнання. Ми погоджуємося із твердженням науковців, що в процесі навчання та наукового

пошуку відбувається всебічний інтелектуальний розвиток особистості, формування її світогляду завдяки розумовій діяльності, психічним процесам, аналітико-синтетичним діям, на основі чого створюється система, що об'єднує змістовність навчального процесу та форму наукового пізнання [2, с. 88].

М.О. Князян пропонує використовувати поняття «самостійно-дослідницька діяльність». Дослідницька діяльність розглядається науковцем як один з видів організації самостійної роботи [7, с. 45].

Дослідницька робота студентів у позааудиторний час є одним із найважливіших засобів формування висококваліфікованих фахівців. Нею передбачається:

- участь у роботі наукових гуртків, проблемних груп, творчих секцій тощо;
- участь у виконанні держбюджетних або госпрозрахункових наукових робіт, проведенні досліджень у межах творчої співпраці з установами та підприємствами міста;
- написання статей, доповідей, інших публікацій.

Для формування особистості студента як творчого, ініціативного фахівця, за переконанням Н.В. Уйсімбаєвої, необхідно залучити його до науково-дослідної діяльності, яка привчає студента до самостійності, виробляє у нього вміння застосовувати отримані знання під час розв'язання конкретних завдань, вільно орієнтуватися в літературі за обраним фахом, а також виховує вибагливість до себе, зібраність, цілеспрямованість [15, с. 244].

Проблеми активності й самостійності студента в навчанні вирішують творчі роботи, що потребують дослідницького підходу до вивчення. Така робота більш відповідає поняттю «дослідницька активність». Г.Т. Кловак твердить: «Дослідницька активність – це інтенсивна цілеспрямована пізнавальна діяльність пошукового характеру, обумовлена найвищим рівнем самостійності і творчого ставлення до неї» [6, с. 253].

А.О. Яновський вважає, що пошуково-дослідна діяльність є найбільш ефективною ланкою у переході від навчальної діяльності до науково-дослідної, тому що містить майже всі компоненти наукового пошуку та створення нового продукту з ознаками дослідницької роботи, спираючись на здобуті раніше знання, та розвиває навички й уміння для подальшої наукової діяльності [17, с. 234].

В.О. Сластьонін справедливо зазначає: «Невичерпні, поки що не до кінця усвідомлені можливості для формування творчо-пошукової позиції особистості, яку має у своєму розпорядженні дослідницька ді-

яльність студентів, організована в рамках навчального процесу» [13, с.104].

Мотивами пошуково-дослідної діяльності, за І.Б. Карноуховою, є:

- самостійний пошук нового матеріалу;
- пошук альтернативних засобів і способів розв'язання проблеми; саморозвиток;
- інтерес до дослідження;
- співпраця з педагогом, іншими студентами в ході дослідження;
- підготовка до майбутньої професії;
- відповідальність за результати творчого процесу;
- практичні результати пошуково-дослідної діяльності [5, с. 15].

В.О. Сухомлинський у багатьох своїх працях відзначав, що педагогічна діяльність неможлива без елементу дослідження, бо вже за своєю логікою та філософською основою вона має творчий характер. На думку відомого педагога, кожна людська індивідуальність, з якою має справу вчитель, – це своєрідний, неповторний світ думок, почуттів, інтересів [14, с. 471].

Дослідницька діяльність студента – це вид роботи творчого характеру, що націлений на пошук, вивчення й пояснення фактів та явищ дійсності з метою набуття й систематизації суб'єктивно нових знань про них, що сприяє збудженню інтелектуально-пізнавальних мотивів у зв'язку з пошуковим характером дослідження, радістю відкриття нового, задоволення від індивідуально-самостійного характеру роботи. Важливо так зорієнтувати навчальний процес, щоб студенти перебували в атмосфері творчості, могли і бажали творити нове, залежно від свого рівня розвитку, бажань, стійкості інтересів, могли вибирати для себе форму прояву і участі в творчій самостійній діяльності, реалізуючи свою пізнавальну активність [11, с. 97].

Розвиток творчої особистості майбутніх фахівців, раціональна організація навчально-виховного процесу, керівництво формуванням загальних й індивідуальних особливостей студентів, їх підготовка до майбутньої професійної діяльності, неперервна самоосвіта і самовиховання мають стати найважливішими проблемами організації життєдіяльності сучасного вишу.

Участь у дослідницькій діяльності має свої специфічні особливості, які зводяться до індивідуальної діяльності студентів. Таким чином, виконується умова сучасного педагогічного процесу – індивідуалізація навчання. Поширення індивідуального підходу в освіті дає можливість поступово звести нанівець думку про неможливість розвитку в кожного студента дослідницьких навичок [15, с. 244].

Можна стверджувати, що дослідницька діяльність студентів як одна із форм пізнавально-творчої діяльності забезпечує формування інтелектуальної активності, яка є складовою професійної компетентності майбутнього фахівця.

Погоджуючись з точкою зору Г.Т. Кловак, вважаємо метою організації дослідної діяльності студента:

- надання максимальної можливості для розвитку особистості і професійних якостей, творчої індивідуальності майбутнього фахівця;
- розвиток творчих здібностей та активізація розумової діяльності;
- формування потреби безперервного самостійного поповнення знань здобуття глибокої системи знань як ознаки міцності [6, с. 255].

Педагогічна технологія формування компонентів підготовки студентів до педагогічної дослідницької діяльності, як зазначають дослідники, передбачає сполучення навчально-пізнавальної, навчально-практичної та самостійної практичної роботи [4, с. 32].

Навчально-пізнавальну діяльність доцільно розглядати як процес розв'язання завдань, які спрямовані на пізнання методів дослідження і формування позитивного ставлення до педагогічної дослідницької роботи.

Навчально-практична діяльність – це процес розв'язання практичних завдань, спрямованих на виконання практичних завдань, які вимагають застосування теоретичних знань на практиці.

Самостійна практична діяльність – процес розв'язання практичних завдань з організації дослідницької роботи на основі запропонованих завдань для самостійної роботи студентів.

Основними компонентами в процесі організації дослідницької діяльності варто виокремити взаємообумовленість різних організаційних форм навчально-дослідницької діяльності та використання потенціалу як лекційних, так і семінарських, практичних, творчо-пошукових занять, що складають фонд знань. Успішне функціонування дослідницької діяльності, на думку М.О. Князян, передбачає активізацію пізнавальної діяльності студентів за умов переходу від моно-, діалогічних до полілогічних форм спілкування [11, с. 97].

Реалізована в комплексі дослідницька діяльність студентів забезпечує вирішення таких основних завдань:

13. розвиток у студентів творчого, аналітичного мислення, здатності до творчої роботи за фахом, розширення творчого кругозору;

14. формування наукового світогляду, оволодіння методологією і методами наукового дослідження;

15. прищеплення студентам навичок самостійної науково-дослідницької роботи;

16. формування у студентів науково-дослідницьких умінь;

17. розвиток ініціативи, формування розуміння потреби постійного оновлення своїх знань [6, с. 255].

Дослідницький процес неможливий і без врахування суто психологічних характеристик такого явища, внаслідок взаємообумовленості навчання, як процесу пошуку із суто розумовою діяльністю. Саме такий аспект вимагає від викладачів звернення до активної психічної діяльності студентів, що позитивно впливає на розвиток креативної діяльності, вміння моделювати ситуацію й таким чином впливати на пізнавальну діяльність аудиторії.

Провідними функціями дослідницької діяльності є такі:

- творчий характер засвоєння знань;
- активізація мисленнєвої діяльності;
- розвиток інтелектуально-пізнавальних мотивів навчання.

Навчально-дослідницька діяльність студентів вищої школи може бути представлена такими етапами:

- мотивація навчально-дослідницької діяльності;
- моделювання науково-творчих процесів;
- поетапність пошукової діяльності;
- результативність навчально-дослідницької діяльності [11, с. 98].

Саме дослідницька діяльність, вважає Ю.Л. Львова, як один із чинників сприяє розвитку творчого потенціалу особистості, яка характеризується високою мотивацією до активної пізнавальної діяльності, розвитку творчих здібностей, досвіду творчої діяльності, характерологічних особливостей особистості [8, с.156].

З урахуванням характеру навчального процесу науково-дослідна робота студентів може здійснюватися в таких основних формах, що підтвердили найвищу ефективність:

– написання рефератів (найпростіша форма науково-дослідницької роботи студентів, що включає в себе огляди й реферування літературних джерел за обраною темою. Вона, як правило, передують більш поглибленій науковій роботі студента);

– виконання лабораторних, практичних, семінарських та самостійних завдань, контрольних робіт, що містять елементи проблемного пошуку;

– виконання нетипових завдань дослідницького характеру в період виробничої практики;

– участь у спеціальних семінарах та конференціях;

– підготовка та захист курсових і дипломних робіт, тематика яких пов'язана з науковою проблематикою кафедри [10, с. 78].

Першою формою науково-дослідницької роботи, яка передбачається навчальним планом, є написання рефератів за темами практичних занять. Водночас варто зазначити, що найчастіше реферат є або переписаною статтею, або, що ще гірше, конспектом глави якогось підручника. Назвати це науковою роботою можна з великим сумнівом. Але деякі реферати, написані на основі кількох десятків статей і джерел, по праву можна назвати науковими працями і включення їх до списку форм НДР цілком виправдано.

На конференціях і семінарах молоді дослідники дістають можливість виступити зі своєю роботою перед широкою аудиторією. Це примушує студентів ретельніше опрацьовувати майбутній виступ, відточує його ораторські здібності. Крім того, кожен може порівняти, як його робота виглядає на загальному рівні і зробити відповідні висновки [1, с. 13].

Під час виконання курсових робіт студент робить перші кроки до самостійної наукової творчості. Він вчиться працювати з науковою літературою (якщо це необхідно, то й з іноземною), набуває навичок критичного відбору й аналізу необхідної інформації. Якщо на третьому курсі вимоги до курсової роботи мінімальні і написання її не являється великою працею для студента, то вже наступного року вимоги помітно підвищуються, і написання роботи перетворюється на дійсно творчий процес. Так, підвищуючи з кожним роком вимоги до курсової роботи, вважає І.Б. Карнаухова, вищі навчальні заклади сприяють розвитку студента, як дослідника, роблячи це практично непомітно і ненав'язливо для нього самого [5, с. 43].

Виконання дипломної роботи має на меті подальший розвиток творчої і пізнавальної здатності студента і як завершальний етап навчання студента у ВНЗ спрямоване на закріплення й розширення теоретичних знань та поглиблене вивчення вибраної теми. На старших курсах більшість студентів вже працює за фахом, і, вибираючи тему для дипломної роботи, це найчастіше враховує. У такому разі, окрім аналізу літератури, в дипломну роботу може бути включений власний практичний досвід із питання, що тільки збільшує наукову цінність роботи.

Визначальним у дослідницькій діяльності студента є актуалізація професійно-значущих знань – процес переведення з потенційного стану в актуальну дію раніше набу-

тих знань, їх відтворення та перенесення в нові ситуації, використання з метою встановлення зв'язку з навчальним матеріалом, що підлягає засвоєнню.

Проблема актуалізації професійно-знаючих знань відіграє визначальну роль у дослідницькій діяльності студента та має певні рівні, схарактеризовані І.С. П'ятницькою-Поздняковою, зокрема:

– низький, що вказує на певні труднощі у відтворенні студентами накопичених знань, допущення значних помилок у викладанні навчального матеріалу, його недостатній обсяг і незначний зв'язок із суміжними дисциплінами;

– середній, що вказує на неповний обсяг відтворюваного матеріалу студентом, ситуативне встановлення міжпредметних зв'язків;

– високий, що відображає високий рівень засвоєних знань, відсутність помилок, наявність міжпредметних зв'язків, бачення перспектив розвитку явища в контексті навчального процесу [11, с. 99].

Дослідницька діяльність майбутніх фахівців сприяє здійсненню співпраці викладача і студента в науковому обґрунтуванні окремих ідей і рішень, що мають суттєве значення для розвитку наукового мислення студентів, формування їх професійної компетентності. На думку С.О. Сисоєвої, також вона має суттєвий вплив на емоційний стан людини [12, с. 23].

Саме це сприяє поглибленню зацікавленості процесом пізнання, розвиває почуття задоволення від досягнення дослідницької мети, радість творчості. Важливим є також міжособистісне спілкування між студентом і викладачем під час здійснення науково-дослідної діяльності. Такі стосунки дають змогу безпосередньо реагувати на дії і висловлювання, сприймати один одного як конкретну особистість.

Студенти, які досягли значних успіхів у науково-дослідницькій діяльності, можуть працювати за індивідуальним графіком виконання навчального плану в межах терміну навчання [15, с. 244].

Таким чином, сучасному суспільству потрібен фахівець, що уміє критично мислити, здатний бачити, досліджувати і вирішувати проблеми, організовуючи наявні засоби і ресурси для її вирішення, займати дослідницьку позицію. Залучення студентів до науково-дослідної роботи сприятиме не лише становленню їх як особистостей, але й як професіоналів. Кожен вищий навчальний заклад має готувати майбутніх фахівців так, щоб виробити у них потребу у постійному навчанні упродовж усього життя, тобто постійно нарощувати свій професійний по-

тенціал. Також для розвитку вищої школи України характерним має бути пошук нових шляхів удосконалення навчального процесу, що має проявлятися в застосуванні сучасних технологій навчання й дозволяти здійснення переходу на вищі, дослідницькі рівні його організації, обумовлювати розвиток умінь студентів розв'язувати дослідницькі завдання впродовж як навчальної, так і майбутньої професійної діяльності.

ЛІТЕРАТУРА:

1. Борисов В.В. Формування готовності вчителя до дослідницької педагогічної діяльності в умовах поетапної підготовки студентів педагогічного вузу : автореф. дис. ... канд. пед. наук : 13.00.04 «Теорія та методика професійної освіти» / В.В. Борисов ; Український державний педагогічний університет ім. М.П. Драгоманова. – К., 1997. – 22 с.
2. Буряк В.К., Кондрашова Л.В. Навчальна науково-дослідницька робота студентів // Радянська школа. – 1990. – № 11. – С. 87–91.
3. Вітвицька С.С. Теоретичні засади підготовки магістрів в умовах ступеневої педагогічної освіти [Електронний ресурс]. – Режим доступу : <http://www.nbu.gov.ua>.
4. Загвязинский В.И. Учитель как исследователь / В.И. Загвязинский. – М.: Знание, 1980. – 96 с.
5. Карнаухова И.Б. Поисково-исследовательская деятельность как средство развития творческой самостоятельности студентов в процессе профессиональной подготовки: дис. ... канд. пед. наук : 13.00.08 «Теория и методика профессионального образования» / И.Б. Карнаухова. – М., 2000 – 158 с.
6. Кловак Г.Т. Дослідницька діяльність як важлива складова роботи вчителя сучасної школи // Вісник Житомирського педагогічного університету. Випуск 12 / Гол. ред. П.Ю. Саюх. – Житомир: ЖДПУ імені Івана Франка, 2003. – С. 253–256.
7. Князян М.О. Самостійно-дослідницька діяльність майбутніх учителів іноземних мов: теорія і практика : [монографія]. – Ізмаїл: Сміл, 2006. – 242 с.
8. Львова Ю. Л. Творческая лаборатория учителя: Кн. для учителя. – М.: Просвещение, 1992. – 224 с.
9. Макагон К.В. Діагностика готовності педагогів до пошукової діяльності // Педагогічні інновації: ідеї, реалії, перспективи: Збірник наукових праць. Випуск 5 / Ред. кол.: Л.І. Даниленко та ін. – К.: Логос, 2001. – С. 66–74.
10. Недодатко Н.Г. Формування навчально-дослідницьких умінь старшокласників : дис. ... канд. пед. наук : 13.00.01 «Загальна педагогіка та історія педагогіки» / Н.Г. Недодатко ; Криворізький державний педагогічний університет. – Кривий Ріг, 2000. – 212 с.
11. П'ятницька-Позднякова І.С. Організація навчально-дослідницької діяльності студентів у вищій школі // Педагогічні науки. – Вип. 11. – 2003. – С. 96–101.
12. Сисоєва С.О. Теоретичні і методичні основи підготовки вчителя до формування творчої особистості учня: автореф. дис. ... докт. пед. наук : 13.00.04 «Теорія та методика професійної освіти» / С.О. Сисоєва

; Інститут педагогіки і психології професійної освіти АПН України. – К., 1997. – 35 с.

13. Сластьонін В.О. Формування особистості вчителя в процесі професійної підготовки // Педагогічна творчість і майстерність: Хрестоматія / Укл. Н.В. Гузій. – К.: ІЗМН, 2000. – С. 103–107.

14. Сухомлинський В.О. Розмова з молодим директором // Сухомлинський В.О. Вибрані твори в 5 т.– К.: Радянська школа, 1977. – Т.4. – С. 393–628.

15. Уйсімбаєва Н.В. Науково-дослідницька діяльність майбутнього фахівця // Наукові записки. – 2010. – № 88. – С. 243–246.

16. Хомич Л.О. До питання організації педагогічного процесу в педагогічному вузі // Педагогіка і психологія професійної освіти. – 1997. – № 3. – Ч. II. – С. 43–48.

17. Яновський А.О. Зміст пошуково-дослідної діяльності. Зб. наук. праць: Наукові записки. – Вип. 83. – Серія: Педагогічні науки. – Кіровоград: РВВКДПУ ім. В. Винниченка, 2009. – С. 234–237.

УДК 378.147.091.31:796

ФОРМУВАННЯ ПЕДАГОГІЧНОЇ МАЙСТЕРНОСТІ МАЙБУТНІХ УЧИТЕЛІВ ФІЗИЧНОЇ КУЛЬТУРИ В ПРОЦЕСІ ПРОФЕСІЙНОЇ ПІДГОТОВКИ

Стасенко О.А., к. пед. н.,
доцент кафедри теорії і методики фізичного виховання
Кіровоградський державний педагогічний університет
імені Володимира Винниченка

У статті розглянуто проблему формування педагогічної майстерності майбутніх учителів фізичної культури у процесі професійної підготовки. Розкрито зміст поняття «педагогічна майстерність» різного трактування. Проаналізовано відмінні характеристики педагогічної майстерності вчителя фізичної культури з урахуванням вимог сьогодення. Визначено й обґрунтовано процес формування педагогічної майстерності вчителя фізичної культури на засадах аксіології.

Ключові слова: педагогічна майстерність, майбутні учителі фізичної культури, навчально-виховний процес, професійна підготовка, аксіологія.

В статье рассмотрена проблема формирования педагогического мастерства будущих учителей физической культуры в процессе профессиональной подготовки. Раскрыто содержание понятия «педагогическое мастерство» разной трактовки. Проанализированы отличительные характеристики педагогического мастерства учителя физической культуры с учетом требований нынешнего времени. Определенно и обосновано процесс формирования педагогического мастерства учителя физической культуры на принципах аксиологии.

Ключевые слова: педагогическое мастерство, будущие учителя физической культуры, учебно-воспитательный процесс, профессиональная подготовка, аксиология.

Stasenko A.O. FORMING OF PEDAGOGICAL MASTERY OF FUTURE TEACHERS OF PHYSICAL CULTURE IS IN PROCESS PROFESSIONAL PREPARATION

In the article the problem of forming of pedagogical mastery of future teachers of physical culture is considered in the process of professional preparation. Maintenance of concept is exposed pedagogical mastery of different interpretation. Excellent descriptions of pedagogical mastery exactly of teacher of physical culture are analyzed taking into account the requirements of present time. Certainly and the process of forming of pedagogical mastery of teacher of physical culture is reasonable on principles of axiology.

Key words: pedagogical mastery, future teachers of physical culture, educational-educator process, professional preparation, axiology.

Постановка проблеми. Однією з важливих проблем вищої освіти України є підвищення професійної підготовки педагогів і, передусім, майбутніх учителів фізичної культури, від якості підготовки яких залежить стан здоров'я та рівень фізичного розвитку підростаючого покоління. Розв'язання цієї проблеми неможливе без модернізації у вищій школі навчального процесу фахової підготовки з урахуванням сучасних тенденцій удосконалення освітньо-вихов-

ного процесу в загальноосвітніх навчальних закладах [3, с. 6].

Подальша демократизація суспільства, посилення гуманістичних витоків освіти, підвищення ролі творчої активності громадянина потребують нових пріоритетів професійної підготовки, в якій першочергового значення набуває проблема людини, особистості. Відповідно, нові концептуальні положення в організації вищої освіти орієнтують, насамперед, на створення